

Teknik adamlar yeni bir anlayış arıyor

ALI GEVGİLİLİ

EKONOMİK ve teknolojik gelişim, toplumların yeni üretim yöntemlerini bulup kullanmalarını zorunlu kılar, ikili bir oluşum köz konutudur, teknoloji üreten toplumlarda... Bir yanda basit emek, yep-yeni becerilerle donatılmış karmaşık emek tiplerine dönüşürken, öte yanda da üretimde otomatik kontrol sürekli olarak gelişir. Kol emeğinin yerine, başka bir deyişle, makinalar aracılığıyla üretim yöntemlerine yansıyan msnenin Uknlik pratiği geçiçektir, sanayi toplumlarında. Özellikle küçük ya da orta büyüklükteki işletmelerden modem, gsnlş ölçekli, yığınsal üretim araçlarına yönelen toplum .arda, teknik eleman giderek ^hplumun temel direklerinden birisi olacaktır.

BUNALIMLI 1970'LER Türkiye'sinin ilginç olaylarından birisinin, Ankara'da 150 bini aşkın teknik eleman adına yapılan Türkiye 1. Teknik Eleman Kurultayı oluşu bile rastlantısal değildir. Zira Türkiye'de teknik eleman, kalkınma ve sanayileşmece bağıli olarak nitelik ve nicelik yönünden sürekli gelişme gösterdiği halde toplumda kendisi teki gerekli yeri alamadığı kanısındadır. KeHunmı», Meri düzeylere erişmiş ülkelerde, çalışan nüfusun yaklaşık olarak her on kişiden birisi teknik adamdır. Sanayi Ctesi topluma yönelen daha ileri ekonomilerde ise çalışanlar arasında yüzde 151 de aştığı görülmektedir, teknisyenlerin payının... Oysa Türkiye'de teknik kadrolar, çalışan nüfusun ancak yüzde 2,2'sini teşkil edebilmektedir. Teknik Eleman Kurultayı'mn, kamu oyunun dikkatini çekmeye çalıştığı ilk gerçek, gelişen ekonomi ile bu gelişimi karşılayamayan teknik kadrolar arasındaki derin tutarsızlığın yarın ortaya koyacağı sorunlardır.

TEKNOLOJİ üreten toplum olmak isteyen Türkiye'de, kuşkusuz, çözümü çoktandır unutulmuş bir bozukluk vardır ortada. Teknik kadrolar, ulusal teknoloji yaratmak bir yana 1970'er Türkiye'sinde bile ancak dıştan alınan teknolojileri, bir aracılık süreci içinde değerlendirme durumundadırlar. Yatırım projelerinden yapım, işletme ve giderek üretim dönemlerine kadar hemen her alanda yabancı teknik elemanları kullanmaya yönelen eski bir anlayış, teknoloji üreten toplum hedefiyle bağdaşmazlık içindedir. Eski kırsal toplumun küçük ya da orta işletmeleri artık geride kalırken, yeni modem işletmelerin çağdaş insan ihtiyacı sağlıklı biçimlerde karşılanmamaktadır. Toplam yatırımlar içinde teknik adamlara ayrılan yıllık ücret harcamalarının, genel yatırım düzeyinin ancak yüzde dördü kadar olduğunu saptamaktadırlar teknik elemanlar (1). Varılan yargı, "yatırım hizmetinin bu kadar ucuza görüldüğü bir ikinci ülkenin daha yeryüzünde bulunmadığıdır. Oysa, daha bol ve kaliteli teknisyen çalıştırmadıkça, teknik bilgi'nin pratik kazanması beklenemez.

TEKNİK Eleman Kurultayı sorunların çözümünün' yalnız bir Kaynak sorunu değil, belki ondan da önemli olarak, yeni bir anlayış sorunu çerçevesinde ele alınmasını önermektedir. Anayasa'daki hakların birer lüks sayılamayacağını söylemektedir, teknik kurultay. Bu haklar, insanların ya da onların asıl kaynağını teşkil eden sosyal grupların durumlarını geliştirme ve ilerletme araçlarıdır. Beyin göçü'ne karşı çıkmak, bir anlayış sorunudur. Beyin göçü'nü kaldırmak ve ulusal teknik adamın, ulusal teknoloji yaratacak biçimde kullanılmasını gerçekleştirmek ise, tümüyle bir demokratik haklar sorunudur, örgütlenmek, etkili yollardan iradesini ortaya koymak ve uygulamak sorunudur, asıl sorun... Kurultay bildirisinde yer alan teknik elemanlara toplu sözleşme ve grev yetkileriyle de donatılmış sendikalar hakları tanınması çağırısı, aslında bir karmaşık emek üst kategorisi olan teknik eleman'ın, toplumun yeniden örgütlenişindeki görevlerin gerektirdiği çoğulcu bir istektir(2).

ÖZLENEN ileri Türkiye, beceri ve verim düzeyi yükselmiş sıradan emek kadar, bu emeği teknolojik alanda yönlendiren teknik adam'ın da ülke topraklarına sağlam adımlarla basmasıyla gerçekleşecek. Kol ile kafa, ya da uygulama ile teori arasındaki o dinamik bağı kurmak ancak özgür İnsanım başarabileceği bir görevdir! İşçi sınıfının yanı sıra yeni bir toplumsal kategori olan teknik adam'ın da ekonomik ve teknolojik kalkınma'yla özgürlük arasında kuracağı bağı yeniden yaratılmayı bekleyen Türkiye'nin yann için duyabileceği en güzel umutlardan birisinin nedenidir... Mimar Sinan'dan dörtüzyıl sonra,yeni Türk teknolojisi de, bilgi, beceri ve hünelerini toplumunun önüne olanca zenginliğiyle sunmak istiyor simdi.

1 - "Teknik Personel İ? Kanunu Taaarını Taşığı" Mknaftra Odm HabMtar, No 37 (13 H 1974) S 3
2 - MNNyrt (16 IV 1974) S. 1

